

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАРМАКОГНОЗІЯ.

Лабораторний практикум

здобувача вищої освіти _____ курсу _____ групи
_____ факультету
_____ відділення

Харків
НФаУ
2017

Автори: В. С. Кисличенко, І. О. Журавель, О. М. Новосел, В. Ю. Кузнецова, З. І. Омельченко, О. А. Кисличенко, Л. М. Горяча, В. В. Процька, М. М. Кузнецова

Рецензенти:

А. В. Мартинов, доктор фармацевтичних наук, професор, завідувач лабораторії та клінічного відділу молекулярної імунофармакології ДУ «Інституту мікробіології та імунології імені І. І. Мечникова НАМН України»;

С. М. Марчишин, доктор фармацевтичних наук, професор, завідувач кафедри фармакогнозії з медичною ботанікою ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України»;

А. Г. Котов, доктор фармацевтичних наук, старший науковий співробітник, начальник відділу Державної фармакопеї України ДП «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів»

*Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів
(лист № 1/11-10360 від 10.10.2017 р.)*

Фармакогнозія. Лабораторний практикум : навч. посібник для
Ф24 здобувачів вищої освіти / В. С. Кисличенко, І. О. Журавель, О. М. Новосел
та ін. ; за ред. В. С. Кисличенко, І. О. Журавель. – Х. : НФаУ, 2017. – 224 с.

ISBN 978-966-615-519-4

У виданні викладено методики морфолого-анатомічного та хімічного аналізу лікарської рослинної сировини, які дозволяють успішно засвоїти теоретичний і практичний курс фармакогнозії відповідно до «Програми з фармакогнозії».

Для здобувачів вищої освіти, які вивчають фармакогнозію у вищих фармацевтичних та медичних навчальних закладах.

УДК 615.322

ISBN 978-966-615-519-4

- © Кисличенко В. С., Журавель І. О., Новосел О. М., Кузнецова В. Ю., Омельченко З. І., Кисличенко О. А., Горяча Л. М., Процька В. В., Кузнецова М. М., 2017
- © Національний фармацевтичний університет, 2017

ЗМІСТ

Вступ	3
ТЕМА: Аналіз лікарської рослинної сировини, яка містить полісахариди та глікозиди	4
ТЕМА: Аналіз лікарської рослинної сировини, яка містить ліпіди.....	17
ТЕМА: Аналіз лікарської рослинної сировини, яка містить вітаміни	30
ТЕМА: Аналіз лікарської рослинної сировини, яка містить органічні кислоти, сполуки кремнію.....	40
ТЕМА: Аналіз лікарської рослинної сировини, яка містить прості феноли та їх похідні, ксантони, лігнани	52
ТЕМА: Аналіз лікарської рослинної сировини, яка містить кумарини та хромони.....	67
ТЕМА: Аналіз лікарської рослинної сировини, яка містить флавоноїди	76
ТЕМА: Аналіз лікарської рослинної сировини, яка містить антраценпохідні	102
ТЕМА: Аналіз лікарської рослинної сировини, яка містить дубильні речовини	113
ТЕМА: Аналіз лікарської рослинної сировини, яка містить монотерпенові глікозиди та інші гіркоти	126
ТЕМА: Аналіз лікарської рослинної сировини, яка містить ефірні олії.....	134
ТЕМА: Аналіз лікарської рослинної сировини, яка містить сапоніни	170
ТЕМА: Аналіз лікарської рослинної сировини, яка містить кардіотонічні глікозиди	182
ТЕМА: Аналіз лікарської рослинної сировини, яка містить алкалоїди.....	196
Техніка безпеки	219

Навчальне видання

Кисличенко Вікторія Сергіївна
Журавель Ірина Олександрівна
Новосел Олена Миколаївна
Кузнєцова Вікторія Юріївна
Омельченко Зінаїда Іларіонівна
Кисличенко Олександра Анатоліївна
Горяча Ліля Миколаївна
Процька Вікторія Василівна
Кузнєцова Марина Миколаївна

ФАРМАКОГНОЗІЯ.

Лабораторний практикум

Навчальний посібник
для здобувачів вищої освіти

За редакцією професорів В. С. Кисличенко і І. О. Журавель

Редактор *Н. І. Голубєва*
Комп'ютерне верстання *О. М. Білинської*

Формат 60x84/8. Ум. друк. арк. 28. Тираж 300 пр. Зам. № 17.022.

Національний фармацевтичний університет
вул. Пушкінська, 53, м. Харків, 61002
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи серії ДК № 3420 від 11.03.2009.

Надруковано з готових оригінал-макетів у друкарні ФОП Азамаєв В. Р.
Єдиний державний реєстр юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців.
Запис № 24800170000026884 від 25.11.1998 р.
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції.
Серія ХК № 135 від 23.02.05 р.
м. Харків, вул. Познанська 6, к. 84, тел. (057) 362-01-52
e-mail: bookfabrik@mail.ua